

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
بیست و یکم

« نکات لازم‌الرعایه در انجام فعالیت صرافی »

توجه به نکات لازم‌الرعایه به شرح ذیل، جهت انجام فعالیت صرافی شرکت تضامنی حائز اهمیت بوده و از سوی مؤسسين، شرکاء، اعضای هیأت مدیره و مدیرعامل شرکت لازم‌الاجرا می‌باشد:

۱. به استناد بند «۳» از بیست و چهارمین صورتجلسه مورخ ۱۳۹۷/۱۱/۰۱ هیأت‌عامل محترم بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، تمدید مجوز فعالیت آن شرکت، منوط به انطباق با قوانین و مقررات مربوط (از جمله تامین حداقل سرمایه مورد نیاز برای فعالیت شرکت‌های تضامنی صرافی) خواهد بود. در حال حاضر حداقل مبلغ مورد نیاز برای تاسیس و فعالیت شرکت‌های صرافی در شهرهای بزرگ (شامل تهران، اصفهان، شیراز، تبریز، کرج، اهواز و مشهد) معادل یکصد و بیست میلیارد (۱۲۰ ۰۰۰ ۰۰۰ ۰۰۰) ریال و برای سایر شهرها شصت میلیارد (۶۰ ۰۰۰ ۰۰۰ ۰۰۰) ریال می‌باشد.

۲. بر اساس بند (الف) ماده (۲۱) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور، تاسیس، ثبت، فعالیت و انحلال صرافی‌ها و همچنین ثبت تغییرات آن‌ها، فقط با اخذ مجوز از بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و به موجب مقررات مصوب شورای پول و اعتبار امکان‌پذیر است و نیز با استناد به مفاد بند (ب) ماده (۱۴) قانون برنامه پنجساله ششم توسعه، انجام هرگونه عملیات صرافی توسط اشخاص حقیقی و حقوقی بدون اخذ مجوز از بانک مرکزی ممنوع است و مرتکب حسب مورد به یک یا چند مورد از مجازات‌های تعزیری درجه شش ماده (۱۹) قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲/۰۲/۰۱ به جز حبس و شلاق محکوم می‌شود. همچنین با عنایت به مفاد بند (خ) از ماده (۲) قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز مصوب ۱۳۹۲/۱۰/۰۳ مجلس شورای اسلامی و اصلاحات بعدی آن، انجام عملیات صرافی (خرید و فروش ارز و انجام عملیات مربوط به حواله‌های ارزی) منوط به داشتن مجوز معتبر از بانک مرکزی بوده و هرگونه عملیات صرافی بدون مجوز معتبر از این بانک، قاچاق ارز محسوب می‌شود. لذا شرکت تضامنی صرفاً تا تاریخ اعتبار مندرج در اجازه‌نامه پیوست مجاز به انجام فعالیت صرافی می‌باشد و در صورت تمایل به ادامه فعالیت صرافی پس از آن، می‌بایست حداکثر سه ماه قبل از اتمام اعتبار اجازه‌نامه فعالیت، اقدامات لازم را در خصوص تمدید مجوز فعالیت خود بعمل آورد.

۳. صرافی تازه تاسیس موظف است، حداکثر ظرف مدت یک ماه از تاریخ صدور اجازه‌نامه فعالیت، نسبت به شروع فعالیت اقدام و کتباً مراتب شروع فعالیت خود را به همراه تقاضای دریافت نام کاربری و رمز ورود به سامانه سنا، به اداره نظارت بر مؤسسات پولی غیربانکی بانک مرکزی ارسال نماید.

۴. صرافی صرفاً مجاز به فعالیت در نشانی مندرج در اجازه‌نامه فعالیت صادره از سوی بانک مرکزی بوده و هرگونه فعالیت خارج از نشانی مذکور تحت هر عنوان از جمله ایجاد شعبه، باجه و یا دفتر نمایندگی ممنوع می‌باشد.

۵. صرافی موظف است اجازه‌نامه فعالیت خود را در محل صرافی به طور واضح در معرض دید عموم قرار داده و باتوجه به عدم صدور نسخه المثنی، در حفظ و نگهداری مجوز فعالیت اهتمام ورزد.

۶. هرگونه تغییرات ثبتی صرافی از جمله تغییر در مفاد اساسنامه، میزان سرمایه یا نشانی صرافی و یا تغییر ترکیب شرکاء، اعضای هیأت‌مدیره و مدیرعامل، پس از اخذ اجازه‌نامه تغییرات ثبتی از بانک مرکزی امکان‌پذیر می‌باشد.

۷. صرافی موظف است نسبت به عودت نسخه اصل اجازه نامه فعالیت پس از اتمام تاریخ اعتبار آن و یا پس از ثبت هرگونه تغییرات در محل فعالیت صرافی، نام شرکت و یا مدیرعامل در مرجع ثبت شرکتها و همچنین در زمان تمدید اجازه نامه فعالیت اقدام نماید.
۸. مؤسسين و شرکاء صرافی مجاز به واگذاری صرافی به غیر در قالب هیچ یک از عقود از جمله عقد اجاره نمی باشند.
۹. توقف فعالیت صرافی برای مدتی بیش از ده روز، صرفاً با موافقت بانک مرکزی مجاز خواهد بود.
۱۰. مسئول هر نوع عملیات صرافی مدیرعامل و اعضای هیأت مدیره آن می باشند و همواره حضور یکی از آنها در محل صرافی الزامی می باشد.
۱۱. هرگونه فعالیت صرافی در فضای اینترنتی و یا مجازی از جمله خرید و فروش ارز، مسکوکات طلا و یا ارزهای رمزیابه (ارزهای دیجیتال) ممنوع می باشد.
۱۲. صرافی همواره ملزم به اجرا و رعایت کلیه قوانین و مقررات مربوط همچون دستورالعمل اجرایی تأسیس، فعالیت و نظارت بر صرافیها، قانون مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم و آیین نامه اجرایی آن، مصوبات شورای پول و اعتبار، بخشنامه های بانک مرکزی می باشد.
۱۳. صرافی موظف است قبل از انقضای مدت اعتبار ضمانت نامه بانکی نسبت به تمدید و در زمان افزایش سرمایه بلافاصله پس از به ثبت رساندن افزایش سرمایه، نسبت به تجدید ضمانت نامه بانکی خود اقدام نماید.
۱۴. نام ثبتی صرافی می بایست همواره به صورت کامل همراه با ذکر کلمه «صرافی» و نوع شرکت (تضامنی یا سهامی خاص) و شماره ثبت شرکت، در کلیه امور تبلیغاتی، مکاتباتی، فاکتورها، رسیدها، سربرگ و مهرهای صرافی درج گردد و از بکارگیری صرف نام تجاری در امور مورد اشاره خودداری شود.
۱۵. کلیه وجوه متعلق به صرافی نزد بانکها و موسسات اعتباری غیربانکی، صرفاً در حسابی به نام صرافی نگهداری شود و صرافی مکلف است مشخصات تمام حسابهای ریالی و ارزی خود را به بانک مرکزی اعلام دارد. خاطر نشان می سازد واریز و یا نگهداری وجوه متعلق به صرافی در حسابهای غیر از حسابهای صرافی از جمله حسابهای اشخاص تحت هر عنوانی ممنوع است و تخلف محسوب می شود.
۱۶. صرافی موظف است، آمار و اطلاعات کلیه معاملات و خرید و فروش ارز خود اعم از معاملات نقدی، حواله ای و یا توسط کارگزار را بر اساس نوع ارز به انضمام مشخصات خریداران و فروشندگان در سامانه سنا و یا دیگر چارچوبهای تعیین شده توسط بانک مرکزی ثبت و نسبت به ارسال و اعلام آن به این بانک اقدام نماید.
۱۷. صرافی موظف است به منظور تمدید مجوز فعالیت پس از بررسی و ارزیابی بازرسان اداره نظارت بر مؤسسات پولی غیربانکی از آن صرافی و اعلام تایید عملکرد آنها به اداره مجوزهای بانکی، نسبت به ارسال اصل مجوز فعالیت منقضی شده به همراه دو قطعه عکس ۳*۴ به این بانک اقدام نماید. لازم به ذکر است، تمدید مجوز فعالیت صرافی مستلزم گذراندن دوره آموزشی مهارت های صرافی توسط همه اعضای هیأت مدیره و مدیرعامل شرکت و همچنین نداشتن هرگونه بدهی غیرجاری به شبکه بانکی، چک برگشتی و بدهی مالیاتی خواهد بود.
۱۸. در خاتمه، سایر موارد از مصادیق تخلف شرکت های تضامنی صرافی که در بندهای قبلی به آنها پرداخته نشده و فعل یا ترک فعل آنها، موجب تدابیر و اقدامات تنبیهی این بانک (از جمله صدور اخطار کتبی و توقف موقت فعالیت، کارسازی ضمانتنامه حسن انجام

تعهدات، سلب صلاحیت مدیرعامل و اعضای هیات مدیره، تعلیق و یا ابطال مجوز فعالیت و یا سایر اقدامات انتظامی و قضایی) خواهد شد، جهت رعایت و نظر داشت به آگاهی می‌رسد:

۱۸،۱. استفاده از عنوان و یا کلمه «بانک» یا «مؤسسه اعتباری غیربانکی» در نام صرافی و یا استفاده از نشانه‌های متعلق به بانک و مؤسسه اعتباری غیربانکی در تبلیغات؛

۱۸،۲. عدم شروع به فعالیت حداکثر ظرف مدت یک‌ماه از تاریخ صدور «اجازه‌نامه فعالیت»؛

۱۸،۳. عدم نصب اعلان نرخ‌های خرید و فروش ارزها و مسکوک طلای ضرب‌شده توسط بانک مرکزی در محل صرافی و در معرض دید عموم و عدم انجام معاملات بر اساس نرخ‌های اعلامی؛

۱۸،۴. عدم گزارش معاملات مشکوک به واحد اطلاعات مالی؛

۱۸،۵. انجام عملیات صرافی با اشخاص اعلامی از سوی واحد اطلاعات مالی؛

۱۸،۶. ارایه خدمات ارزی برون مرزی بدون انعقاد قرارداد با کارگزار؛

۱۸،۷. انجام هرگونه فعالیت خارج از موضوع عملیات صرافی؛

۱۸،۸. عدم فعالیت و یا ناتوانی در انجام عملیات صرافی به تشخیص بانک مرکزی؛

۱۸،۹. انجام معامله با ارزی‌هایی که بانک مرکزی معامله با آنها را ممنوع اعلام کرده باشد؛

۱۸،۱۰. استفاده از دارایی‌های صرافی به‌عنوان وثیقه تعهد دیگران؛

۱۸،۱۱. عدم ثبت روزانه کلیه رویدادهای مالی براساس قوانین و مقررات موجود و در چارچوب استانداردهای حسابداری؛

۱۸،۱۲. عدم ارسال گزارش و صورت‌های مالی حسابرسی‌شده سالانه حسب مطالبه بانک مرکزی؛

۱۸،۱۳. عدم نگهداری مدارک مربوط به سوابق شناسایی مشتری، فاکتورها و سایر اسناد مرتبط با عملیات صرافی به صورت فیزیکی به مدت حداقل پنج سال بعد از پایان عملیات؛

۱۸،۱۴. عدم تمدید ضمانت‌نامه بانکی قبل از انقضای مدت اعتبار و یا عدم تجدید آن پس از ثبت افزایش سرمایه شرکت؛

۱۸،۱۵. مدیرعامل، اعضای هیأت‌مدیره و شرکاء صرافی به‌صورت همزمان دارای سمت مدیرعامل، عضویت در هیأت‌مدیره و همچنین سهم یا سهم‌الشرکه در سایر صرافی‌ها باشند؛

۱۸،۱۶. عدم اجرای دستورات و بخشنامه‌های صادره بانک مرکزی و عدم پاسخگویی به مکاتبات انجام شده از سوی بانک مرکزی در موعد مقرر؛

۱۸،۱۷. عدم ارایه اطلاعات، ارایه اطلاعات نادرست یا گمراه‌کننده توسط صرافی، مؤسسين، مدیران، شرکاء و یا سهامداران صرافی به بانک مرکزی؛

۱۸،۱۸. ممانعت از رسیدگی‌های لازم توسط بازرسان بانک مرکزی و عدم ارایه اسناد، مدارک و دفاتر مورد نیاز بازرسان بانک مرکزی؛

۱۸،۱۹. جابه‌جایی و انتقال صرافی از شهری که به استناد اجازه‌نامه تأسیس در آن ایجاد شده است به سایر نقاط بدون اجازه بانک مرکزی؛

۱۸،۲۰. قبول تعهدات مالی ناشی از حواله‌های صادره به مشتریان بیش از حد مقرر؛

- ۱۸,۲۱. عدم تکمیل سرمایه در مهلت مقرر در صورتی که سرمایه صرافی به دلیل زیان از سرمایه ثبت شده کمتر شود؛
- ۱۸,۲۲. نصب و راه اندازی دستگاه POS ریالی مرتبط با حساب‌هایی غیر از حساب صرافی؛
- ۱۸,۲۳. عدم ایفای بدهی‌ها و تعهدات نسبت به مشتریان مگر بنا به دستورات صادره از مراجع نظارتی، قضایی و انتظامی؛
- ۱۸,۲۴. فروش ارز تخصیص یافته از سوی بانک مرکزی به منظور مدیریت بازار ارز توسط صرافی منتخب به صرافی‌های متخلف اعلامی توسط بانک مرکزی، صرافی‌های فاقد اجازه‌نامه فعالیت و صرافی‌هایی که اجازه‌نامه فعالیت آن‌ها منقضی شده است؛
- ۱۸,۲۵. عدم رعایت حاشیه سود تعیین شده در معاملات ارز تخصیص یافته از سوی بانک مرکزی به منظور مدیریت بازار ارز؛
- ۱۸,۲۶. انجام معاملات عمده خارج از ساعات کاری بانکی تعیین شده توسط بانک مرکزی؛
- ۱۸,۲۷. عدم عرضه ارز خریداری شده به عموم توسط صرافی‌های برنده مزایده برگزار شده توسط فروشندگان ارز؛
- ۱۸,۲۸. انتقال ارز خریداری شده توسط برنده مزایده برگزار شده توسط فروشندگان ارز به صورت انحصاری به یک یا چند شخص حقیقی یا حقوقی بدون دریافت اسناد مثبت دال بر واردات کالا و خدمات توسط خریدار؛
- ۱۸,۲۹. دریافت و نگهداری سپرده از مشتریان و یا اعطای تسهیلات؛
- ۱۸,۳۰. پیش‌خرید و یا پیش‌فروش ارز و انجام سایر معاملات سلف تا زمان ابلاغ دستورالعمل مصوب بانک مرکزی؛
- ۱۸,۳۱. ثبت با تأخیر، ثبت نادرست و عدم ثبت معاملات خرید و فروش ارز در سامانه نظارت ارز (سنا)؛
- ۱۸,۳۲. ارائه خدمات حواله ارزی به مشتریان بدون درج علت انجام حواله و عدم دریافت مستندات مربوط؛
- ۱۸,۳۳. واریز و یا نگهداری وجوه متعلق به صرافی در حساب‌های دیگر و از جمله حساب «شرکاء» یا «سهامداران»؛
- ۱۸,۳۴. عدم شناسایی و احراز هویت مشتری و عدم رعایت سقف مقرر معاملات ریالی؛
- ۱۸,۳۵. عدم ارائه رسید سامانه نظارت ارز (سنا) یا فاکتور با امضای مجاز و مهور به مهر صرافی و به نام و امضای مشتری؛
- ۱۸,۳۶. عدم فروش حواله‌های ارزی خریداری شده از صرافی‌های منتخب به متقاضیان / مصرف‌کنندگان داخلی؛
- ۱۸,۳۷. فروش ارز تخصیص یافته از سوی بانک مرکزی به منظور مدیریت بازار ارز خریداری شده از صرافی‌های منتخب به سایر صرافی‌ها؛
- ۱۸,۳۸. بازخرید ارزهای مداخله‌ای فروخته شده از سایر صرافی‌ها توسط صرافی‌های منتخب و انجام هرگونه معامله غیرواقعی؛
- ۱۸,۳۹. فروش ارز تخصیص یافته از سوی بانک مرکزی به منظور مدیریت بازار ارز برای مقاصد سفته‌بازی و به دلالت ارز؛
- ۱۸,۴۰. عدم رعایت سقف‌ها و محدودیت‌های تعیین شده توسط بانک مرکزی برای فروش ارز تخصیص یافته از سوی بانک مرکزی به منظور مدیریت بازار ارز توسط صرافی‌های منتخب و سایر صرافی‌ها؛
- ۱۸,۴۱. عدم تسویه ریالی و ارزی همزمان با انجام مبادله در معاملات نقدی؛
- ۱۸,۴۲. انجام هرگونه معاملات فردایی توسط صرافی؛
- ۱۸,۴۳. واگذاری صرافی به غیر توسط مؤسسين و شرکای صرافی؛
- ۱۸,۴۴. خرید و فروش ارزهای رمزپایه تا زمان ابلاغ مقررات از سوی بانک مرکزی؛
- ۱۸,۴۵. عدم رعایت مقررات ناظر بر مبارزه با پولشویی در حوزه صرافی‌ها؛